

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

23. De Officio Archi-Diaconi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

TITULUS XXIII.

De Officio Archi-Diaconi.

Q 1. *Quis dicatur Archi-Diaconus? Resp. 1.*
Archi-Diaconus, Græca vox, primum seu Principem Diaconorum significat. Primis Ecclesiæ temporibus Archi-Diaconus ille dicebatur, qui ex 7. Diaconis in singulis urbibus, quibus Episcopus præficiebatur, constitui solitis, cæteris erat antiquior; ad quos & ad Hypodiaconos solos Archi-Diaconi potestas se extendebat. Postea Archi-Diaconatus prima post Episcopalem dignitas (scil. strictè dicta) fuit in Ecclesia Cathedrali, extendente se Archi-Diaconi potestate ad universum Clerum sæcularem *c. 1. h. t.* ita ut licet *Ordine* minor, major tamen *jurisdictione* fuerit Archi-Presbytero. Hodie cujuslibet Ecclesiæ consuetudo attenditur, quâ factum, ut alicubi nullus sit Archi-Diaconus, sed ejus subeat officium Archi-Presbyter, Officialis, aut Vicarius Generalis; alibi nomen tantum gerat cum præminetia, sed absque jurisdictione; ubi adhuc observatur jus commune.

Resp. 2. Differt Archi-Diaconus à Vicario Generali, quòd, licet uterque vices Episcopi in foro externo suppleat, Archi-Diaconus tamen sit Vicarius Episcopi natus, intitulatus, perpetuus; Vicarius Generalis solummodo datus & temporalis. 2. Quòd jurisdictione Archi-Diaconi *directè* & in specie descendat à jure, non jurisdictione Vi-

Liber I.

I

carü

carii Generalis. 3. Quod Archi-Diaconus subordinatam quidem Episcopo, propriam tamen habeat jurisdictionem & proprium tribunal ab Episcopi tribunali distinctum; non Vicarius Generalis. *c. 3. in prin. de Apell. in 6.*

Q. 2. Quid Archi-Diaconus vi officii de jure communi facere possit, quid non? Resp. ad primum I. Cura Archi-Diaconi ad totam diocesim se extendit. *c. 1. h. t.* 2. Officium divinum mediante Primicerio rectè ordinat. *c. 2. h.* 3. Habet curam primariam & generalem vasorum sacrorum & thesauri Ecclesiæ. *c. 3. h.* 4. Restaurat Ecclesias, *c. 1. h. t.* easque visitat. *c. 6. h.* hodie tamen vi Trid. *sess. 24. c. 3. de reform.* non nisi de consensu Episcopi. 5. Quæ corrigenda sunt in Episcopatu, corrigit. *c. 9. h.* 6. Promovendos ad S. Ordines & beneficia examinat. *c. 9. h. t.* Trid. statuit *sess. cit. c. 18.* ut per deputatos ab Episcopis talia examina fiant. 7. Post decretam ab Episcopo immisionem in possessionem actualiter & corporaliter immitit Abbates, beneficiatos, Abbatissas *c. 9. cit.* 8. Audit iurgia Clericorum, deque iis, & aliis causis levioribus cognoscit & judicat. *c. 1. h. t.*

Resp. ad 2dum. I. Sine speciali Episcopi mandato non committit curam animarum, & sic non habet institutionem *authorizabilem. c. 4. h. t. 2.* Non potest dare dimissorias ad suscipiendos alibi Ordines. *c. 8. h.* 3. Non habet jurisdictionem in Regulares & monasteria etiam non exempta. *c. fin. h. t.* 4. Non subsunt jure communi & proprio ejus examini causæ matrimoniales, criminales,

les, beneficiales, quæ per Trid. *sess. 24. c. 20. de reform.* reservatæ sunt Episcopo. §. Non excommunicat, nec suspendit, aut interdicit. *c. 5. h. t.* nisi vel consuetudine vel ab Episcopo obtinuerit, quo sensu intelligitur *c. 7. de præb.*

TITULUS XXIV.

De Officio Archi-Presbyteri.

Q 1. *Quis dicatur Archi-Presbyter? Resp.* Quæ reliquis Presbyteris in iis, quæ Sacerdotalis officii sunt, cum imperio præest. *c. 1. h. t.* Archi-Presbyter dicitur quasi *primus Sacerdotum*; alio nomine appellatur *Decanus*. Alius est *Archi-Presbyter Urbanus vel Civitatis*, qui in civitate Episcopali omnibus Ecclesiæ suæ Presbyteris præest, sive sit *Ecclesia Cathedralis, sive Collegiata*. Alius *ruralis sive forensis* (idem est ac *Decanus ruralis*) qui extra civitatem Episcopalem tum plebis, tum Parochorum, aliorumque Clericorum per minores Ecclesias & titulos habitantium curam gerit.

Q 2. *Quodnam sit officium Archi-Presbyteri Civitatis sive Decani Ecclesiæ Cathedralis? Resp.* De *jure communi* est Vicarius Episcopi *natus* in pertinentibus ad officia Sacerdotalia, uti Archidiaconus in temporalibus: sic v. g. *absente vel impedito Episcopo* Missarum solennia celebrat. *Collectam*, h. e. Missam feralem dicit, impertitur benedictiones, inungit infirmos &c. *c. 1. 2. 3. h. t.* In *foro interno* in Ecclesia Cathedrali eam habet